No. 2525 Zaterdag 11 Juni 1932. 49ste Jaargang

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire, Aruba en de Bovenwindsche eilanden per drie maanden fl. 2.— bij vooruitbetaling.

Bureau van dit blad : Pastorie San Mateo, Tel. 413.
Administratie : St. Thomas-college Tel. 550.
DRUKKER. B. L. BOGAERS.

Voor het Buitenland per jaar fl. 10.—
Afzonderlijke nummers fl. 0.15.
Prijs der Advertentiën van 1—7 regels f.0.50 voor elken regel meer 10 cts.

Op een keerpunt.

„Wij hebben geen zekerheid, dat „onze gemeenschap de financiëele en „economische ineenstorting, die de „wereld bedreigt, kan overleven.

„Laat ons oppassen of de dagen van „onze beschaving zijn geteld."

Aldus sprak de bekende econoom Prof. Cassel veertien dagen geleden in zijn Rhodes herdenkingsrede te Oxford.

En het is niet de eenige stem, die in de laatste jaren dergelijk geluid hooren liet. We vernamen het ook in de Pauselijke encyclieken en de bekende aartsbisschop van Praag. Mgr. Kordac schreef in 1930.

„Wij bevinden ons thans op een keerpunt der geschiedenis... De katastroof schijnt onvermijdelijk.

Wee de volken wee de staatslieden die deze katastroof niet voorzien. Wee de volken en wee de staatslieden die ze weliswaar voorzien maar er niet de noodige aandacht aan schenken.

Onze tijd is rijp voor een wereldrevolutie! indien de regeerders en kapitalisten de wetten van het Christendom niet zullen aannemen, zal geheel de wereld ten onder gaan in een roode vlammenzee."

Ja de wereld is rijp voor een revolutie op sociaal gebied.

Och, de tijden zijn zeker vervlogen dat men voor nog geen gulden per dag en dat gedurende veertien uren zweet aftapte aan den hopeloozen arbeider en zulk een arbeidscontract als heilig en onschendbaar aanzag wijl het door werkgever en werknemer was aangenomen.

De tijden zijn vervlogen dat men vrouwen en kinderen van minder dan tien [illegible] nen en hoogovens.

De tijden zijn vervlogen dat de staat maar alleen *gendarm* mocht zijn om het contract tusschen werkgever en werknemer te bekrachtigen; onder de drang der meer en meer bewuste volksmassa en haar leiders, goede en slechte, is de staat *voorzienigheid* geworden voor den minder bevoorrechten stand, die doodgenepen werd in naam der vrijheid.

Honderde verbeteringen zijn er gekomen op sociaal gebied, honderden beperkingen van die moorddadige vrijheid en concurrentie, maar toch....

Wat maken de sociale wetgevingen als het economisch leven even rot blijft in zijn hart? Wat maken honderd liters olie per uur op een machine waarvan het raderwerk niet meer bij elkander past?

Wat maakt de bescherming van den arbeidersstand als men het kapitaal laat voortgaan met zijn ellendigen woeker, die lichamen en zielen tot slaven der stof herschiep? De arbeidersstand werd min of meer beschermd ja, omdat men bang werd voor de duizenden gebalde vuisten der massa.

Maar woeker en hebzucht hervatten den strijd, niet meer rechtstreeks op den rug der arbeiders wier loonen zij eerbiedigen *moeten*, maar op den rug van duizenden verbruikers wier noodwendigheden men door schandelijke reclame tot in 't oneindige vergrootte, om op bedekte wijze aan de verbruikers te ontrooven, wat men vroeger openlijk aan de arbeiders ontstal.

Voortbrengen, voortbrengen, werd de leuze!

En tusschen de *verbruikers* trof men weer de arbeiders, die men omwille der sociale wetgeving wel eenigzins moest ontzien, maar die men in naam der wet van vraag en aanbod mocht uitbuiten als verbruikers en koopers.

En toch ging de wedloop niet snel genoeg. Het kapitaal wilde *onmiddelijk alle beschikbaar geld* der spaarders doen deelnemen aan den millioenendans.

En daarom vulde het de nieuwsbladen en de vlugschriften met zijn werkelijke of fictieve winsten, en duizenden kleine spaarders begonnen te hunkeren naar de nieuwe goudmijnen door de bankwereld ontgonnen.

O, wat was de kleine spaarder gelukkig nu hij ook kon deel nemen aan de groote beursvereenigingen!

En duizenden arme drommels meenden het laatste beursorakel te kennen en spraken over *Soengle* en *Java* en *Royal Shell* alsof het een lang gekend bieten- en aardappelveld was dat voor hun oogen lag en een zekeren oogst beloofde.

Het ware een zonde geweest en een teeken van ouderwetsche patriarkale boerenmentaliteit, enkel toeschouwer of figurant te blijven in den grooten stormloop naar den rijkdom.

En men keerde 50 % winst uit voor petroleumbronnen die nog niet ontgonnen, voor caoutchoucplantaties die nog niet in uitbating waren... of niet bestonden.

En de Staat liet begaan, daar het toch geen diefstal met inbraak en geweld, maar slechts weddingschap en handel was. En toen verrees de werkelijkheid, die toch eens tot haar rechten komt, en op enkele weken verbrijzelde ze alle klatergoud en reclame tot stof en rook.

En milliarden spaarcenten smolten weg als sneeuw voor de zon, of liever neen ze werden verzwolgen in de eindlooze zee van tantièmes, stichtersaandeelen, participaties en reserven.

En *dividenden* en *aandeelen* daalden, omdat ze alleen door de artificieele reclame in aanzien gestegen waren, en dus onvermijdelijk onder den druk der koude werkelijkheid moesten ineenzinken.

En duizenden *ondankbare* of liever ontgoochelde en geruineerde *verbruikers* koopen niet meer en vullen het leger aan der massa, die, ontnuchterd en misnoegd, de vuisten balt tegen zooveel onrecht en woeker.

En 15 millioen *arbeiders* lijden gebrek, niet omdat er gebrek is aan levensmiddelen (dat bestond alleen in den ouden tijd) maar omdat men met den vooruitgang der techniek en der rationalisatie „te veel" voortgebracht en dus geen arbeid meer geven kan: „te veel" voortbrengen, en daarom „gebrek" lijden, dat kon alleen de eeuw der rationalisatie en techniek in 't leven roepen!

Ja, de internationale handel ging den hongersnood onmogelijk maken; maar honderdduizenden Chineezen sterven van gebrek terwijl machtige Amerikaansche huizen stapels „eetvoorraad vernietigen" „om de prijzen" hoog te houden.

O, die techniek, die rationalisatie! Men bracht voort om winst te maken, en niet om in de noodwendigheden te voorzien.

En met de kapitalen, die men aan arbeiders, aan verbruikers en spaarders-aandeelhouders heeft onttrokken, bouwt de industrie nu bioscopen waar men het volk heenlokt „om winst te maken", en men ziet niet eens in dat vele dier films van Russische afkomst de wraakzucht van het lagere volk ophitsen tegen zijn verdrukkers, en dat ook ons volk aan 't rijpen is voor de communistische gedachten.

Ofwel prikkelt men de volksmassa's met een ongekende weelde en een praalvertoon zonder einde; met voorstellingen van kasteelen en paleizen die slechts op cinemadoeken bestaan maar die het volk doen snakken naar al dat „geluk" dat „ergens" bestaan moet, en dus ook in ieders bereik kan komen. En begoocheld door al die voorstellingen trekken de massa's naar hun arbeiderswoningen terug en daar wacht hen de ontnuchtering, de ontgoocheling.... de werkelijkheid, die eens veranderen zal, in het bloed als het moet.

En een volk van honderd vijftig millioen zielen, of liever de kleine kliek, die het Russische volk tot dwangarbeid heeft gedoemd, heeft gezworen de Europeesche wereld te doen opgaan in den brand der sociale revolutie. En de kapitalen van dat zelfde Europa aangetrokken door de „zekere" beleggingen, en de immediate winst, stroomen er naartoe, en merken niet eens dat zij door eigen onvoorzichtigheid hun val bespoedigen.

Voeg daarbij dat de groote massa, om wille van de nalatigheid en de positieve schuld der Regeeringen, haar godsdienstige overtuiging heeft verloren.

In naam der vrijheid werden alle dwalingen tegen God, Kerk, Huwelijk en Maatschappij verspreid: en de Staten merkten niet dat zij hun eigen stoffelijke welvaart in den grond boorden met het ondermijnen van Godsdienst en zeden.

Wee den Staten die hun plicht tegenover de kerk niet begrepen!

Millioenen arbeiders en burgers, die het kapitaal heeft gebroodroofd, kennen geen hemel meer dan den aardschen, en daar ze geen rem meer vinden in hun godsdienstige overtuiging, zullen ze door alle middelen, wettige en onwettige, afrekenen met hun vroegere verdrukkers.

Een intusschen staren de groote koppen zich moe op den vooruitgang der techniek, en droomen van nieuwe machines, die drommen van arbeiders moeten vervangen, om zoo meerdere winsten en dividenden op te leveren. Och, we gaan dood aan rationalisatie en techniek die den mensch tot slaaf der machines, tot slaaf van de stof moet maken.

Voor 40 jaren sprak Leo XIII reeds van den alles verslindenden woeker die onder steeds nieuwe vormen beoefend wordt, door lieden die dorsten naar winst en een onverzadigbare begeerlijkheid in zich dragen (Rerum Novarum).

Voor 40 jaren reeds sprak de Paus van „de concentratie van handel en nijverheid in de handen van enkelen die aldus een slavenjuk op de schouders der arbeidersmassa leggen" (Rerum Novarum).

Wellicht voelt de arbeider dat slavenjuk niet meer zooals vóór 40 jaren, maar toch zijn woeker en slavenjuk in onafzienbare mate toegenomen op arbeider en burger, op de gansche samenleving.

„Het door het socialisme gepreekte staatscommunisme wijzen wij af en wij erkennen een privaateigendom die het algemeen welzijn moet dienen. Maar de staat kan den privaateigendom, wat de productiemiddelen betreft, „*in het bezit van de produceerende arbeiders doen overgaan*" wanneer de oplossing van de sociale kwestie eischt dat de produceerende mensch in natuurlijk verband worde gebracht met zijn productiemiddelen, waarvan hij door de kapitalistische productie werd gescheiden". Aldus Mgr. Kordac, aartsbisschop van Praag.

Ja, dat vermag de staat met zijn „*altum dominium*". Zoo hij, mits vergoeding, gronden mag onteigenen voor een werk van openbaar „*economisch*" nut, mag hij zeker ook tot bovengenoemde drastische maatregelen zijn toevlucht nemen voor het overgroo openbaar werk der „*sociale rechtvaardigheid en verzoening*".

„Dat men ons aanduide waar een redelijk stelsel reeds in voege trad of slechts theoretisch werd opgebouwd, waarin de nijverheid door de werklieden, zonder bijtreden der bazen zou bestuurd worden, de leren zijn bereid dit stelsel te beproeven" zoo schreven de Iersche bisschoppen.

Welke aandacht schonken de regeeringen aan de encyclieken over de rechten en de plichten van het kapitaal (Vix Pervenit), over de burgerlijke constitutie der Staten (Immortale Dei), over de familie (Arcanum) over den toestand der werklieden (Rerum Novarum)?

Altijd heeft de Kerk den eigendom als heilig en onschendbaar verdedigd. Maar nu men in de groote kapitalen geen onderscheid meer kent tusschen eigendom en diefstal, trekt ook de Kerk zich terug van de huidige kapilistische wereld, van 't huidige Mammonisme.

Waarom zou ze zich vastklampen aan een wanorde die de eeuwige wetten van God en Kerk heeft miskend? Den eigendom verdedigt ze, ja, maar niet den *woeker* en den *diefstal*, zelfs niet den eigendom die zijn sociale zending miskent.

Ongelijkheden zijn *noodzakelijk* voor elk organisme; zoo ontvangt de maag alle voedsel dat de handen hem brengen en de tanden hem malen, maar de maag geeft het weer terug als versche levenskracht aan handen en tanden, die het hem brachten. Maar wat geeft het kapitaal terug aan hen die het bedroog en bestool?

Ongelijkheden zijn noodzakelijk in een maatschappij waar honderdlei begaafdheden haar sociale rol hebben gekregen „voor het goed der samenleving".

Maar schreeuwende ongelijkheden, waar een klein aantal magnaten over een leger slaven en over de nationale fortuin beschikken, die ongelijkheden zijn ziekelijk en moeten verdwijnen.

„In de nijverheids- en zakenwereld hebben een honderdtal mannen het lot van millioenen in handen. Deze kleine groepen houden rekening met de winstgevende „standards" die zij als principeen aanzien: zij onderwerpen zich noch aan de wetten Gods, noch aan Christus' leer". (Aartsbisschop v. Cincinnati — Maart 31).

Is het dan te verwonderen dat de vloed van het communisme stijgt? Is het dan Rusland dat communisme teelt ofwel onze Naamlooze Vennootschappen die op weg zijn alle eigendom te vernielen?

— „En daar de begeerlijkheid zoo hevig brandt, moet vooral het volk bij zijn plicht worden gehouden", zei Leo XIII voor 40 jaren in zijn grooten wereldbrief.

— Is het wel zeker dat het volk het meest zijn plicht heeft verleerd?

Is de *begeerlijkheid* des volks niet een noodzakelijk gevolg, of liever een uiting van zijn zucht naar sociale rechtvaardigheid en naar omverwerping der huidige woekerzucht der geldmagnaten?

Kan de samenleving niet *eischen* dat de staatsmacht een einde stelle aan de geldwereld die de maatschappij ten onder voert?

En zal de staatsmacht den wortel der kwaal aanvallen?

Waarschijnlijk niet.

Zal het kapitaal zelf een „evolutie" verkiezen om door geen „revolutie" ten onder te gaan?

Waarschijnlijk niet: want *hebzucht* en *woeker* zijn blind op de glibberige weg naar hun nakende val.

Zal de Kerk ingrijpen?

Ja. In de nakende sociale evolutie (onwaarschijnlijk) of der naderende sociale revolutie (alle teekenen zijn daar voor een bloedige omverwerping van 't regiem), zal de Kerk van Christus weer daar zijn voor het groote kneedwerk der aan stukken gescheurde maatschappij.

In zijn laatsten wereldbrief Quadragesimo anno, die Rerum Novarum aanpast en aanvult voor de huidige tijden, komt Paus Pius XI met klem vooruit om het dubbel karakter van het eigendomsrecht, het persoonlijk en het sociaal karakter van het privaat bezit te onderlijnen. Hij noemt het egoïstisch individualisme een dwaling zoo groot als het collectivisme, en herinnert eraan in 't kort, welke plichten verbonden zijn aan eigen bezit, en welke bevoegdheden het publiek gezag heeft ten opzichte van het eigendomsrecht.

Mochten de Regeeringen eens inzien dat ze niet alleen als *gendarm* moeten optreden om den eigendom te beschermen tegen inbraak en diefstal, maar ook om als beschermer en voorzienigheid den kleinen eigendom tegen den *behendigen* woeker van Naamlooze Maatschappijen, van trust en cartels te verdedigen.

— De tijden schijnen somber voor maatschappij en kerk.

Bij den inval der barbaren trok de Kerk hen tegemoet en herkneedde hen met haar genadeleven, haar zedeleer en haar liefde.

Ook den nakende barbarenvloed van morgen zal ze tegemoet gaan. Zij zal er bij aantreffen die alleen uit zucht naar sociale rechtvaardigheid samenspanden met de benden der omwenteling, en die zullen haar begroeten. Zij zal er bij aantreffen die vochten uit wraak. uit hebzucht en begeerlijkheid, en van dezen heeft ze vervolging en lijden te verwachten.

Maar toch zal ze de naderende sociale omwenteling doortrekken al zalvend en lenigend, al lijdend en boetend.

Van haar zal men niet zeggen kunnen zooals van *staatsmacht* en *kapitaal*; ge hebt de teekenen des tijds niet begrepen.

Nu reeds organiseert ze als het ware een moderne kloosterorde: het leger der katholieke actie. Samen met de kerk en geleid door hare hierarchie, zal het leger der katholieke actie zich spannen aan het groote werk waarvan de Paus in zijn wereldbrief de redding verwacht: de ernstige verbetering der zeden, en het rijk der gerechtigheid, waarvan heel de sociale economie moet doordrongen zijn.

O, mochten die leeken-apostelen hun rol begrijpen in de naderende rampen, en het groot kneedwerk reeds van nu af beginnen!

Mochten ze nooit wanhopen in *vervolging* en *lijden*: want op hen heeft de Kerk haar hoop gesteld, nu ze de naderende omwenteling voorziet.

O, mochten ze allen gedenken dat hun goddelijke Stichter, zelf op den vooravond van zijn dood nog zeggen durfde: Ik heb de wereld overwonnen.

Wij kunnen nu en dan eens overwonnen worden, maar onze zaak is onoverwinbaar: zij is de eenige werkelijkheid.

De Kerk is een aambeeld waarop reeds honderden hamers werden stuk geslagen: tot het einde der tijden zal ze opgewassen zijn tegen ketterijen en vervolgingen; altijd zal ze met haar menschelijke krachten en de goddelijke hulp het verlossingswerk voortzetten

s'Pausen nieuwe Encycliek.

We ontvingen deze week, de nieuwe reeds aangekondigde Encycliek „Caritate Christi compulsi" (gedrongen door de liefde van Christus).

De Paus herinnert in dit rondschrijven aan de in October van het vorige jaar uitgevaardigde Encycliek „Nova impendet", waarin hij tot een heiligen kruistocht tot helpende liefde heeft aangespoord.

Aan dezen oproep heeft men door ruime milddadigheid beantwoord.

Ondertusschen echter zijn de toestanden steeds verergerd. De rampen, waardoor de menschheid bedreigd wordt, nemen steeds ernstiger omvang aan.

De Paus vraagt wat de oorzaak is van de verwarring. Hij ziet haar in de zucht naar aardsche goederen, die door den heidenschen dichter met de woorden „vervloekte honger naar geld" wordt aangeduid.

Van deze verergering van den algemeenen toestand profileeren de oproerige elementen, om hun eigen partijbelangen te dienen, wat zij vooral doen, door de banieren van goddeloosheid en haat tegen elken godsdienst hoog te heffen en op handige wijze verbinden zij daarbij den strijd tegen God met den strijd om het dagelijksch brood en geen middel laten zij onbeproefd, om hun duivelsch doel te bereiken.

Toenemende goddeloosheid.

De bestrijders van God, die vroeger slechts een onbeduidende minderheid in de groote menigte vormden zijn in verschillende landen tot een geweldig en georganiseerd leger uitgegroeid, een leger, dat, gesteund door geheime bonden, steeds overmoediger wordt en godslasterlijk de heerlijke harmonie poogt te verstoren, waarin de schepping den roem van den Schepper bezingt.

Doch de Kerk van God zal triomfeeren. Hoe somber de toestand ook moge zijn, de Kerk heeft de belofte van Christus en deze geldt nu, evenzeer als in den troostvollen tijd, waarin de kracht van den H. Geest zich openbaarde, een kracht, welke tot een wonderbare diepte van christelijk leven en Katholieke actie heeft gevoerd.

Oproep tot christelijke samenwerking.

Toch roept de Paus op tot krachtigen strijd voor de rechten van God en de heiligste gevoelens van het menschelijk hart, dat hart, hetwelk God zoo bitter noodig heeft.

De menschheid moet voor het schrikkelijk strafgericht van God bewaard blijven.

Daarom bezweert de H. Vader alle volken en naties, hun nationaal egoïsme prijs te geven en één groot front te vormen tegen de vijanden van God en van de menschheid. Een bondgenootschap dus van allen, die hun hooger leven aan de christelijke beschaving danken.

Mogen hieraan allen medewerken, die nog in God gelooven en Hem aanbidden, want ongeloof bedreigt den grondslag van elke orde en van elk gezag, bedreigt eenling en staat.

Overdreven nationalisme en communisme.

Na den zondvloed is er nauwelijks ooit zulk een groote en zoo algemeene ellende geweest. Weinige onnoemelijk rijken schijnen de wereld te beheerschen. Maar zij zijn door hun overmatige winsten oorzaak van de ellende, waarvan zij zelf mede het slachtoffer worden.

Met allen medelijdende, zeggen wij met het Heilig Hart „Misereor super turbam". (Ik heb medelijden met de schare).

De wortel der ellende is de begeerlijkheid.

Daarna laakt de Paus het overdreven nationalisme en vooral het communisme, met zijn oorlog tegen God en religie, dat openlijk op de scholen, in theaters en elders gepropageerd wordt.

Eischen voor den welstand der arbeiders worden vermengd met den oorlog én tegen God en tegen allen godsdienst, niet alleen den Katholieken.

Wij zien zeer veel goeds om ons gebeuren, maar Wij moeten onze stem verheffen tegen de goddeloosheid en ons verdedigen.

Wij moet alle krachten vereenigen. Het gaat of voor of tegen God.

Menschen en volkeren moeten de ongeregelde eigenliefde afleggen, vooral zij, die zich beroemen op den christelijken naam, maar ook allen, God erkennen.

Allen moeten samenwerken, opdat de godsdienstvijanden niet hunne plannen kunnen uitwerken.

Naast menschelijke middelen het gebed.

Ook de menschelijke middelen, zooals die door Leo XIII in zijn encycliek „Rerum Novarum" en onlangs in Onze encycliek „Quadragesimo Anno" zijn aangegeven, moeten aangewend worden.

Maar tegen den satanischen godsdiensthaat is dit niet voldoende.

Daarom is op de allereerste plaats het gebed, het gemeenschappelijk gebed, noodzakelijk.

Het gebed wendt de gedachten van de begeerlijkheid der aardsche goederen af. Als alle werkloozen samen baden, zou de onderlinge strijd veranderen in samenwerking voor de de hemelsche goederen en de weg naar den zoozeer verlangden vrede zou aldus gemakkelijk geëffend worden.

Vooreerst worde de vrede afgebeden voor de regeerders, opdat dezen dien vrede aan anderen kunnen mededeelen.

Met het gebed moet de boetvaardigheid vereenigd worden, welke in onze dagen zoozeer vergeten wordt.

Aansporing tot boetvaardigheid.

Toen Jezus begon te prediken, was Zijn eerste woord: „Doet boetvaardigheid."

Overeenkomstig ons Apostolisch ambt, moeten Wij ervoor zorgen, dat de boetvaardigheid in eere wordt gehouden, de beteekenis en de adel ervan behouden blijven en in het christelijk leven toegepast worden.

Tot de verderfelijkste dwalingen van onzen tijd behoort wel die, welke de zedeleer van onzen godsdienst wil scheiden en daardoor elk fundament aan de wetten ontneemt.

Zonder de vreeze Gods is er geen fundament voor het geweten.

De boetvaardigheid is het wapen, waarmede de strijders van Christus voor de algemeene zedelijke orde strijden.

De boetvaardige bedwingt edelmoedig de kwade begeerte, in de boetvaardigheid ligt het geheim van den openbaren en van den persoonlijken vrede.

Gebed en boete zijn noodzakelijk om uit de ellende te komen, ook voor de volkeren.

Het H. Hartfeest.

Voor deze gebedsactie en boetedoening biedt de aanstaande feestdag van het H. Hart een schoone gelegenheid.

Wij vertrouwen daarom, dat de kinderen der Kerk de Heilige Eucharistie zullen ontvangen en zullen bidden door de voorspraak der Heilige Maagd, de Uitdeelster aller genaden, en haar hulp zullen inroepen voor zich en de hunnen, voor Vaderland, Kerk Paus en Herders voor de broeders van hetzelfde geloof en de afgescheidenen.

Wij vertrouwen, dat zij die oefeningen zullen doen, welke de bisschoppen voorschrijven.

Laten de geloovigen zich in het octaaf onthouden van vermakelijkheden enz. De rijken onthouden zich om iets meer te kunnen geven aan anderen, de armen beijveren zich om hun lot beter te dragen.

De encycliek is gedateerd van 3 Mei, het feest der Kruisvinding.

De nieuwe districtsverdeeling op Curaçao.

Verschenen is het publicatieblad No. 59 waarin is opgenomen de verordening van den 6den Augustus 1931, houdende verdeeling van het eiland Curaçao in districten.

DE GOUVERNEUR van Curaçao.

In overweging genomen hebbende, dat het wenschelijk is, de verdeeling van het eiland Curaçao in districten — zooals geschied bij de verordening van den 23n. Juli 1908 (P. B. No. 25) en gewijzigd bij de verordening van den 24n. December 1924 (P. B. No.73) — te vervangen door een nieuwe, en de verdeeling in wijken — zooals geschied bij eerstgemelde verordening — geheel te doen vervallen.

Heeft, na verkregen goedkeuring van den Kolonialen Raad, vastgesteld onderstaande verordening:

Artikel 1.

Het eiland Curaçao wordt verdeeld in drie districten.

Artikel 2.

Het eerste of stadsdistrict draag den naam van Willemstad en wordt begrensd:
ten Zuiden door de Caraïbische Zee;
ten Westen door een rechte lijn loodrecht op de Zuidelijke kustlijn van de Caraïbische Zee Zuid Noord loopende tot het Westpunt van Zaquitó tot het Zuid-Westpunt van Australië, door de Westgrens van Australië, de West- en de Noordgrens van Juicio, de Noordgrens van Our Wish, de West- de Noord- en de Oostgrens van Marchena tot waar deze eindigt tegen het Schottegat;
ten Noorden door het Schottegat;
ten Oosten het Schottegat door de Zuidgrens van Zeelandia, vervolgens door een rechte lijn, loopende van het Zuid-Oostpunt van Zeelandia tot het hoogtepunt 0.8 van de topografische kaart, door een rechte lijn, loopende van juistgenoemd punt tot het hoogtepunt 11.2 van de topografische kaart, door een rechte lijn, loopende van juistgenoemd punt tot het Zuid-Oostpunt van Kintjan, vervolgens door de Noord- en de Oostgrens van Vredeberg en de Oostgrens van Marie Pompoen.

Artikel 3.

Het tweede district wordt begrensd:
ten Zuiden door de Caraïbische Zee en door het Schottegat;
ten Westen door de Oostgrens van Slangenbaai, een rechte lijn over den openbaren weg naar de Zuidgrens van Klein Sint Michiel, de Oostgrens van Klein Sint Michiel, een rechte lijn over den openbaren weg naar Mount Pleasant, de Oostgrens van Mount Pleasant, de Zuid- en Westgrenzen van Vrij Sint Michiel, de West- en Noordgrenzen van Groot Sint Michiel, de Westgrens van Weitje, een rechte lijn over den openbaren weg naar Groote Berg, de Oostgrens van Papaja de Noordgrens van Papaja tot aan de steenen afsluiting op Hato, langs de steenen afsluiting tot bij het hoogtepunt 15.0 van de topografische kaart een rechte lijn getrokken van het hoogtepunt 15.0 naar het hoogtepunt 6.9, een rechte lijn van 440 Meter getrokken van hoogtepunt 6.9 van de topografische kaart naar de Caraïbische Zee;
ten Noorden en ten Oosten door de Caraïbische Zee.

Artikel 4.

Het derde district wordt begrensd;
ten Zuiden, ten Westen en ten Noorden door de Caraïbische Zee;
ten Oosten door de Caraïbische en door de Westgrens van het tweede district.

Artikel 5

Wanneer de grensscheiding tusschen het eerste- of stadsdistrict en het tweede district door een weg wordt gevormd, behoort die weg tot het eerste- of stadsdistrict, en wanneer de grensscheiding tusschen het tweede en het derde district door een weg wordt gevormd, behoort die weg tot het tweede district.

Wanneer er in deze verordening sprake is van het Schottegat, worden daaronder ook begrepen de daaraan liggende baaien, met uitzondering van de St. Annabaai.

Artikel 6.

Dit artikel bevat eenige wijzigingen in het Burgerlijk Wetboek, en in vroegere verordeningen naar aanleiding van de nieuwe districtsindeeling.

Deze verordening treedt in werking op 1 Juli a.s.

De talisman in onze verlichte eeuw.

Een aantal jaren geleden, werd te Parijs, o merkwaardig middelpunt van licht en beschaving, een opzienbarend vonnis gewezen tegen het echtpaar Thalazac. Dit illustre tweetal verkocht daar voor 15 francs een ..... „lapje kinderhuid", met magische teekens beschreven, als een onfeilbaar middel om de onsterfelijkheid deelachtig te worden. Tegelijk dreven zij een handeltje in „liefdesterren" als een geneesmiddel tegen de ongelukkige liefde, alsmede „afweer-poppetjes", welke gehuwde vrouwen moesten meedragen als voorbehoedmiddel tegen een te talrijk kroost, enz. enz. Wijl in dezelfde maand van datzelfde jaar ook ergens in een dorp van ons dierbaar moederland (prov. Gelderland) des nachts voor eene vrouw een geneesheer meest worden gehaald van eene naburige plaats, en den boodschapper, alvorens te vertrekken, door eene buurvrouw iets in de hand werd gestopt, om ongehinderd den weg af te leggen, wat later bleek te zijn een „kouseband" van den zieke, heb ik deze twee gevallen als punten van introductie genomen, om een en ander over dergelijke soorten van Amuletten, als zijnde zoovele ziekelijke uitwassen van het bijgeloof, mede te deelen.

Het zal den lezer wel niet onbekend zijn, dat bij verschillende volksgroepen nog altijd de gewoonte bestaat om voorbehoedmiddelen aan te wenden tegen rampspoed en ziekte, welke, zooals velen in dezen modernen tijd nog meenen, veroorzaakt worden door booze geesten, die hun invloed doen gelden op den mensch. Vooral daar, waar animistische stroomingen onder het volk de overhand hebben. Immers het animisme moet beschouwd worden als een soort wijsbegeerte, die het geheele leven van den natuurmensch beheerscht. De geloovige, de christen van 't ware hout, lijdt niet aan dit euvel, maar de animist koestert in hooge mate het geloof aan 't bestaan van booze geesten, die rondwaren over de aarde, 't zij gedwongen door toovermacht, 't zij uit eigen beweging. Tijdelijk, zoo redeneert hij, kunnen zich die geesten woning kiezen in een of ander levend of levenloos voorwerp. En in zoo'n geval wordt dan zulk een voorwerp vereerd, van ongekende waarde en kracht geacht en aangewend tot bescherming. In 'tkort wordt deze ziekelijke toestand ook fetisisme genoemd, en nog wordt in onze dagen helaas, meer dan menigeen vermoeden zou, groote waarde gehecht aan zulke toovermiddelen, aan de talismans of de amuletten.

Laten wij er eenige tot voorbeeld nemen.

Ik herinner me nog die oude advertentie in enkele Amsterdamsche nieuwsbladen vóór eenige jaren.

Dat was de aanbeveling der „Jobs Tranen, tot het gemakkelijk, spoedig en zonder smarten doorkomen der tandjes bij de zuigelingen.

Terwijl zij tevens ook dienden óf tot heeling, óf tot tegengaan der stuipen. In mijne aanteekeningen vind ik, dat ze destijds verkrijgbaar waren bij Wed. A. Bakker bij den Dam. De prijs voor deze „Jobs Tranen", die aan snoertjes waren geregen, was, met de gebruiksaanwijzing te zeggen van een gulden. Wat onze hedendaagsche wereldburgers, die nog zweren bij de secure werking van een in den zak nagedragen ring tegen de rheumatiek, mits deze ring maar gemaakt zij uit het ijzer van een uit het graf gehaalde doodkist? Voor hem echter, die deze operatie wat akelig of lastig vindt, kan ook al een aardappel in den zak dienen, als de patat maar gevraagd of gestolen is.

Wat is het in Holland niet gemakkelijk om van kiespijn af te komen?

En wie heeft dat wel eens niet?

Wel men tracht zoo flukskens mogelijk, een levenden „mol" in handen te krijgen, snij van dit afgelooze beestje een of meer pootjes af, drage die gewoon in 'n rooijen zakdoek en simple comme bonjour! De kiespijn smeert 'm! Ach ja; wisten de arme stakkers daar 't toch maar allemaal.

En wat jammer dat er hier op Curaçao geen mollen zijn.

Hebt u iemand in de familie, die lijdt aan vallende ziekte, wel laat hem of haar eventjes bij zeven diverse personen een dubbeltje gaan bedelen. Daarvan een „ring" gemaakt, die ring van zeven dubbeljes aan den vinger gestoken, en de arme epilepticus kan verder volkomen vrij en onbezorgd uitgaan. Hoeveel menschen lijden o. m. niet aan bloedstijging naar 't hoofd? En och, wat eenvoudig middel heeft de animist alweer, voor deze kwaal! U koopt een staafje groen goudsteen, neemt een haar uit den staart van den ezel, bindt daarmede het staafje om den hals, en de congestie poetst voor altijd de plaat.

Geen last krijgt hij meer van blikgat. Eieren, op Witten Donderdag gelegd, tegen bliksem; huislook op het dak tegen donder, een hoefijzer aan den mast tegen storm; een poppetje of een aapje aan de vliegmachine tegen naar beneden tuimelen of ontploffing; noodhemden, waarvoor het garen in den Kerstnacht door ongerepte maagden gesponnen is, tegen wonden, als er maar op die hemden twee menschenhoofden zijn gestikt, een gebaard en een met Belzebub met de kroon op zijn kop; een muntstuk met een gaatje er in voor toekomstig geluk, als gij 't maar op de bloote borst gelieft te dragen; een dito munt met een kruis geteekend in de eene hand, en met de andere hand het militie-nummer getrokken, en gij wordt geen soldaat: „Kerkhofaarde" op den pols der hand gestrooid of in de broekzak gedragen doet ook al een vrij nummer trekken; het koord van een gehangene, een stuk vlierhout met een kruis erop geteekend, de voorpooten van een mol, doopcenten, enz, zij allegedoogen niet, dat de loteling „er in trekt". Als gelukaanbrengend schonk toch ook de prinses van Wales aan haar schoonzuster Prinses Louise Margaretha, bij haar huwelijk met den Hertog van Connaught een prachtigen ring met een zoogenaamd Kattenoog, terwijl de vrijdenkende, moderne Amerikaansche arts al even goedgeloovig een smaragd met zich meedraagt, die hem zelf geluk en zijne zieken genezing moet aanbrengen.

Doch een prachtverzameling dezer talismans geeft het Antwerpsch Museum voor Folklore te zien. In den catalogus, die hier vóór mij ligt, komen onder de nummers: 2118 tot 2182, 1386 tot 1411; 1493 tot 1541, de meest eigenaardige amuletten voor. Ik zal er slechts enkele noemen: vier en vijfklaver; dubbele granaat; hoefijzer. Dat zijn algemeene middelen, dus goed voor alles, Parelmoer tegen oogziekte; tongbeen van een schaap tegen oorziekte; briefjes der drie Koningen van Keulen tegen gevaren op reis; waarvoor ook dienen briefjes van Sint Donaat; een afbeelding van Salomo's zegel ter bescherming van kraamvrouw en kind; vele plaatjes van goud, zilver of ander metaal met een of ander formule er op gegraveerd tegen jicht, podagra, ziekte der hersenen, verlamming, tegen galsteen enz. enz.

Ten slotte zij er nog op gewezen, hoe ten allen tijde „edelgesteenten" dienst hebben gedaan als talisman, 't zij tot verkrijgen van een hoogen ouderdom, 't zij tot bevordering van gezondheid of tot andere doeleinden. Daar was b. v. de Robijn, die den ridder beschermde van den dood, en die trouw deden blijven aan zijne ver verwijderde geliefde of echtgenoote; de saffier, die bewaart de gezondheid, en beschermt tegen waterzucht; de smaragd, den dienst deed tegen de akelige kramp enz. En ofschoon reeds in de 4e eeuw de synode van Laodicea een eind meende te moeten maken aan het bijgeloovig dragen van amuletten onder de Christenenen, worden zij toch nog ten huidigen dage aangewend.

Want het geloof aan de werking van geheimzinnige krachten wordt helaas door den mensch maar niet losgelaten. De vormen, waarin dit geloof zich uit, zijn natuurlijk vaak zeer gebrekkig. Maar eens zullen toch deze en alle andere vormen van het bijgeloof in stukken vallen, want alleen de kern van waarheid die ze omhullen, het waarachtige geloof, is beslemd om te blijven.

Dat echte geloof is eene macht, die boven al het menschelijke verheven staat.

Zij is het licht, dat eenmaal alle duisternis overschijnen zal.

BERICHTEN.

Onze feuilleton.

We beginnen deze week met een interessant oorlogsverhaal van den bekenden Vlaamschen Letterkundige Flor Heuvelmans.

Heuvelmans was een Belgische uitgewekene en is het vorig jaar in Nederland gestorven.

Surinaamsch Geneesheer naar Curaçao.

We lezen in de Surinaamsche bladen van 27 Mei:

De geneesheer B. Samson is gisteren naar Albina vertrokken, om daar tijdelijk den geneesheer Kletter te vervangen. De heer Kletter vertrekt binnenkort naar Curaçao, om den dienst waar te nemen voor den geneesheer Berkenveld, die met kort verlof naar Suriname zal vertrekken.

De snelverbinding Suriname-Curacao

De West schrijft hierover:

In verband met onjuiste geruchten verzoekt men ons er op te wijzen, dat de sneldienst naar Curacao, voorloopig onveranderd blijft, De Aluminumbooten vertrekken geregeld om de veertien dagen des Dinsdags naar Curacao.

De mogelijkheid is echter niet uitgesloten, dat in de toekomst de dienst gewijzigd wordt. De Surinaamsche Bauxite Maatschappij heeft aangekondigd, dat de verschepingen van Moengo binnenkort zullen worden beperkt tot ongeveer 65000 ton bauxiet per maand. Dit beteekent een jaarproductie van nog geen tachtig duizend ton, waar vroeger als normale jaarproductie werd beschouwd 200 000 ton.

In verband met deze aankondiging schrijft de Gouverneur in de gisteren ingediende suppletoire begrooting voor 1933 het volgende:

„Door de inkrimping van de bau-„xietverscheping zal het aantal afvaar-„ten van de bauxietschepen minder „worden.

„In verband hiermede—en ook gelet „op den teruggang der verscheepte „hoeveelheden landbouwproducten „naar Curaçao—zullen gesubsidieerde „vaarbeurten in de snelverbinding met „Curaçao tot eenmaal per maand wor-„den beperkt.

„Hieraan voegt de ondergeteeken-„de nog toe, dat het in zijn voorne-„men ligt om — wanneer de ver-„scheepte hoeveelheden niet toene-„men — met de scheepvaartmaatschap-„pij in nader overleg te treden over „de vraag vermindering van het sub-„sidiebedrag.

„Mocht deze poging slagen, dan is „het de bedoeling het daaruit be-„spaarde bedrag aan te wenden tot „vermeerdering van het aantal vaar-„beurten boven 12 per jaar."

— o —

Aan het bovenstaande kunnen wij nog toevoegen, dat de verschepingen naar Curacao in den laatsten tijd ongeveer 15 tot 20 ton per schip bedragen. Men verwacht echter binnenkort een toeneming van de hoeveelheid verscheepte producten, wanneer de sinaasappeloogst begint.

Boekbeoordeeling.

Periodieke onthouding in het huwelijk.

Methode Ogino-Knaus

door

J. N. J. Smulders arts.

Uitg N.V. Dekker & van de Vegt en

J. W. van Leeuwen

Nijmegen.

De samenvatting van genoemd werk luidt aldus: De menschheid is sinds 1930 in het bezit gekomen van een wetenschappelijke methode van periodieke onthouding in het huwelijk, welke op zuiver natuurlijken grondslag berust; welke—mits onder medische voorlichting—individueel nauwkeurig kan worden toegepast;

welke—mits met juistheid voorgeschreven en met stiptheid opgevolgd —met zekerheid tot vermijding der conceptie voert;

en welke—mits om zwaarwichtige en grondige redenen aanvaard—zonder schade is voor de moreele, physieke en psychische gezondheid der beide echtgenooten en voor de gaafheid van het huwelijk zelf.

De vijfde druk van dit werk binnen eenige jaren tijds, pleit voldoende voor het groote belang van genoemd onderwerp.

In een der recensies lezen wij; Door Ogino's werk zal aan de steeds toenemende zeden ontaarding een „Halt" worden toegeroepen en voor de zedelijke opheffing van het menschdom een grondslag gelegd, waarop door godsdienst en wetenschap verder kan worden voortgebouwd.

Het werk wat slechts de luttele prijs kost van f. 1.75 mag in geen enkele medische en theologische bibliotheek ontbreken, terwijl ook ontwikkelde leeken er hun voordeel mee kunnen doen.

IN DANK ONTVANGEN.

Van het Portugeesche Consulaat op Curaçao; het werk van F. Ribeiro Salgado *Le Brésil et les Colonies Portugaises.*

Venezuela futura.

We knippen uit het Kol. Weekblad het volgende:

Door welwillende medewerking zijn wij in staat onze lezers een korte mededeeling te doen uit *Venezuela futura*, een te New York verschijnend maandblad gewijd aan de belangen van „Het Vaderland" en van de onderdrukte volkeren. In de eerste plaats komt in het nummer van Februari l.l. een brief voor van Urbina, waarin deze nog eens weer de Curaçaosche overheid beschuldigt van medeplichtigheid met Gomez. Verder geeft het blad in uiterst felle bewoordingen een commentaar op de berichten in het Curaçaosche blad La Prensa van 16 en 19 Februari en het United press-telegram van 18 Febr. l.l. — dit laatste uit „Wilhelmstadt" — nopens de recente moeilijkheden op Aruba. De Koninklijke en de Standard zijn medeplichtigen van Gomez, de Curacaosche en Arubaansche autoriteiten veile en boosaardige werktuigen van het petroleum-imperialisme; officieel en in het openbaar is een aanslag gepleegd op de Venezolaansche nationale waardigheid. In samenwerking met Gomez en met „petroleros" heeft men getracht het probleem der werkeloosheid ten deele op te lossen en tevens zich te bevrijden van bepaalde elementen, die niet de volgzaamheid betoond hadden welke de eeuwige uitbuiters van alle volkeren en alle rassen verlangen. Het lesje in rechtschapenheid en beschaving, in Juni 1929 van de zijde van Urbina en Machado ontvangen, is vergeten geworden; deze patriotten hadden het in hun macht gehad zich van al het draagbare particuliere eigendom meester te maken en de industrieele installaties in brand te steken, terwijl zij zich tevreden hebben gesteld met de wapenen en de ammunitie van het garnizoen, waaraan zij voor hun bevrijdingspoging behoefte hadden. Gomez kan niet eeuwig blijven regeeren, Venezuela zal zich recht weten te verschaffen en de dag is niet ver meer af, waarop Curacao en Aruba het gewicht der gerechtigheid zullen voelen. Een volgende keer zal men niet mogen verwachten dat de Venezolanen slechts een uitstapje naar het vasteland aan gouverneur en militair commandant zullen verschaffen. Ook mag niet worden vergeten dat Venezuela de bron is der olierijkdommen, waarvan Curacao en Aruba genieten, en dat een gouvernement, meer patriottisch dan het tegenwoordige, de voordeelen, welke zij schenken, voor het eigen volk zal weten te reserveeren; er wordt ten slotte nog een toespeling gemaakt op de 30 additioneele invoerrechten, welke in het gegeven verband niet duidelijk is.

Hoe de wereld haar schulden kan betalen?

We vonden in de Maasbode een aardige oplossing hiervoor. Was het inderdaad maar zoo gemakkelijk.

De clown vond in het circus een rijksdaalder. Hij ging er mee naar den paardenknecht en zeide: „ik ben jou nog vijf gulden schuldig, hier heb je alvast een rijksdaalder, dan ben ik je nog 2.50 schuldig".

De paardenknecht bedacht zich en ging naar den stalmeester: „ik ben u nog vijf gulden schuldig, hier heb je alvast 'n rijksdaalder, de rest kom later."

De stalmeester ging op zijn beurt naar den hoogeschoolrijder, en deze ging weer naar den directeur.

En de directeur nam de clown terzijde en zeide: „gij krijgt nog altijd vijf gulden van mij, hier neem alvast dezen rijksdaalder."

De clown ging nu weer naar den paardenknecht en zeide: „Hier heb je nog 'n rijksdaalder, nu zijn we quitte." De paardenknecht betaalde met dezen rijksdaalder zijn achterstalligen schuld aan den stalmeester, en deze betaalde weer aan den hoogeschoolrijder, en deze weer betaalde den heer directeur.

De directeur riep den clown bij zich en zeide: „Hier is de laatste rijksdaalder dien je nog van mij kreeg."

Zoo kreeg de clown zijn rijksdaalder terug, en alle zes waren van hun schuld af.

Als men dit spelletje eens navolgde.

Het jubilee van Pietermaai.

Smaakvol was de kerk voor deze gelegenheid versierd. Hoog in het presbyterium was een kroon opgehangen, van waaruit geel-witte banieren langs de muren van het altaar neervielen. Schitterend was dit altaar versierd met bloemen en licht en twee groote electrisch verlichte jaartallen verkondigden het vijftigjarig jubilee. Groot en schoon werk verrichten met deze versiering de dames Ludwig.

De geloovigen hebben echter door hun schitterende opkomst niet minder bijgedragen tot het verhoogen der feeststemming. Deze groote kerk was zelf avond aan avond te klein, en groot was ook het aantal wat des morgens de H. Mis bijwoonde en naderde tot de H. Tafel.

Ook buiten toonde de versierde ingang der kerk dat er feest was. Het hoogtepunt was echter den Zondag.

Reeds voor negen uur was de kerk geheel gevuld. Ook buiten stonden tal van menschen om den komst van den bisschop af te wachten.

Een commissie van ontvangst bestond uit de Heeren A. Maduro, H. Bor, en A. E. Goilo, die Z. E. den Gouverner met echtgenoote, kinderen en adjudant naar hunne plaatsen begeleiden.

Mgr Verriet die even na negen aankwam, stapte bij het St. Albertuscollege uit de auto en schreed vandaar door een rij van schoolkinderen met vlaggen naar de Kerk, gevolgd door zijn secretarissen en de commissie van ontvangst de Heeren E. F. Jansen. R. de Castro, en M Cardoze.

Onder het zingen van het *Ecce Sacerdos* een kunstige compositie van Mej. Florence Maduro trok de stoet de kerk binnen, om de pontificale Mis te beginnen. Aan het altaar werd Mgr. geassisteerd door den Hoog Eerw. Pater Vicarius, Mgr. Ellis en de pastoors Smit, van Rooy en Bartel.

Na de H. Mis was er receptie op het schoolplein, waar een enorme menschenmenigte stond opgesteld. Door de leden van de voetbalclub „Trappers" allen in uniform werd Mgr. naar het plein begeleid.

Nadat hij daar op zijn zetel had plaats genomen kwamen er 6 kinderen, ieder dragend een letter van het woord „Welkom" den bisschop begroeten, elk met een gedichtje. De jongejuffrouw Palm bood een bouquet bloemen aan.

Hierna zongen de kinderen der school en welkomstlied.

Verder voerden het woord de Jongejuffrouw Lucita Maduro en de Heeren Eduardo Jansen en Camilio Palm.

Hierna sprak Mgr. antwoordend op de redevoeringen van de Heeren Jansen en Palm, dat hij alleen hier was gekomen om met het volk van Pietermaai hun gouden feest te vieren. Pietermaai weet op spontane en enthousiaste manier te toonen hun sympathie voor de paters. Niet alleen de dooden, zooals Pastoor Jansen zaliger maar ook de levenden de Zeer Eerw. Pastoor Reisch die thans gedwongen is naar Holland te keeren omdat hij zijn krachten en gezondheid gegeven heeft voor zijn volk.

Hierop bracht het volk een spontane hulde aan Pastoor Reisch.

Bij deze receptie en ook bij het inhalen van den bisschop gaf de muziek van Scherpenheuvel de mooiste stukken welke de jongens kenden.

Des avonds was het Pontificaal Lof met feestpredicatie van den bisschop zelf, waarin Mgr. uiteenzette het geluk van het katholieke volk, boven anderen omdat het zijn God zoo dicht bij zich heeft. Hierna sprak hij zijn diepen dank uit aan de Paters Fraters en Zusters, die als ware apostelen gewerkt hebben voor het volk van Pietermaai. Ook bracht Mgr. dank aan het volk van Pietermaai, voor hun steeds trouwe medewerking met de Paters. Bovenal echter bracht hij dank aan God voor de gunsten en genaden gedurende deze 50 jaren geschonken. Mgr. eindigde met het afbidden van Gods zegen over het werk der paters, fraters en zusters, over de parochie en hare families en over de jeugd.

Hierna werd het Te Deum gezongen, de zegen gegeven, en tot slot zong de geheele Kerk een Feestlied wat voor deze gelegenheid gemaakt was door Pastoor Kuipers.

De Zondagsrust.

De Commissie, benoemd bij Gouvernements Beschikking dd 29 Augustus 1931, No. 1243, en op 13 October d. a. v. geïnstalleerd, ter bestudeering van eene regeling voor Bedrijsongevallen, de Zondagsrust en de Winkelsluiting, over welk laatste onderwerp zij reeds op 9 Mei j. l. haar rapport aan het Bestuur overhandigde, bood thans op Vrijdag 3 Juni j. l.

Zijner Excellentie, den Gouverneur, haar rapport over de *Zondagsrust* aan.

Zijn we goed ingelicht, dan zou dit rapport voorstellen, om niet tot een regeling van de Zondagsrust om te gaan. Vermoedelijk echter zal nog aan Z. E. een minderheids rapport worden ingediend.

Onderwijs examens.

De aandacht van belanghebbenden wordt gevestigd op de bekendmaking van den Inspecteur van het Onderwijs omtrent de aanmelding voor de examens ter verkrijging van akten van bekwaamheid tot het geven van onderwijs in Curaçao, welke voorkomt in de Curaçaosche Courant van den 3en Juni 1932.

In dank ontvangen.

Van den Heer C. S. Gorsira J. P Ez. Een redevoering van den Heer M A. Rio Senator en president van de Commission de la Marine uitgesproken in den Senaat op 25 Febr. 1932 naar aanleiding van de Adoption dun projet de loi relatif a la Compagnie Generale Transatlantique.

Koloniale Raad op Maandag 6 Juni.

Op de ter goedkeuring aangeboden notulen had de Hr. de Lanoy de aanmerking dat in de bijlage, het woord Statuten foutief gedrukt stond voor het woord *Staten*.

Onder de ingekomen stukken was een verzoek van de Loge Igualdad, wat ter zijde gelegd werd, omdat het stuk niet onder zegel was ingediend.

Verder waren van den Gouverneur ingekomen een drietal ontwerpverordeningen.

Verordening . . . .
tot wijziging van de verordening van den 16den Februari 1918 (P. B. No 39), ter bepaling van het begrip „stads-district" voor de verschillende eilanden der kolonie, wanneer daarvan sprake is in de koloniale verordeningen en keuren.

Verordening . . . .
tot wijziging en aanvulling van de verordening van den 11den Maart 1918, inzake den dienst der gouvernements-geneeskundigen (P. B. 1918 No. 13).

Verordening . . . .
tot wijziging van de verordening van den 20sten Juni 1931 (P. B. 1931 No. 36), waarbij voorloopig wordt vastgesteld de Curaçaosche begrooting voor het dienstjaar 1932.

Deze werden naar de afdeelingen verwezen, waarna de vergadering werd gesloten.

Goede Reis.

Donderdag vertrokken met het S.S. Costa Rica Pastoor Reisch van Pietermaai, tot herstel van zijn gezondheid. Met dezelfde gelegenheid ging op verlof Pastoor Tolenaar van Santa Cruz op Aruba en de Eerw. Zuster Martha van de Zusters Dominicanessen op Aruba tot herstel.

Tevens vertrokken tot voortzetting hunner studies in Holland de Dames Houtman van St. Martin en Sprockel van Montagne.

Afscheid op het Postkantoor.

Volgens onze Collega de Boletin comercial hebben de ambtenaren van het Postkantoor het afscheid van hun chef de Hr. P. TH. L. Kraft op bijzondere wijze herdacht. De Hr. Irausquin en een der bestellerss praken een hartelijk woord bij deze gelegenheid.

Onze beste wenschen vergezellen de Hr. Kraft op zijn reis en gedurende zijn verlof.

De Inspectiereis naar de Bovenwinden.

Maandagmorgen vertrok Hr. Ms. Van Nes met Gouverneur en familie naar de Bovenwinden. Dienzelfden dag kreeg men echter machineschade van dien aard, dat een verder voortreizen niet was aan te bevelen, weshalve men des avonds 7 uur weer naar Curaçao terugkeerde. Maan dagmorgen arriveerde men weer.

Zuster Maria Alphea. ✠

Maandagmorgen overleed na een kortstondige ziekte in het hospitaal de Eerw. Zuster Maria Alphea. Vrijdagmorgen had Pastoor Zoetmulder op Wespunt de dokter laten roepen, die directe overbrenging naar het hospitaal noodig oordeelde.

Zuster Alphea heeft in haar zwak lichaam een sterke ziel gedragen en een groote energie. Zij was een zeer goede onderwijzeres die in verschillende scholen der missie, ook op Bonaire veel heeft gewerkt. Haar verlies is een zware slag voor de Missie en Congregatie.

Zuster Alpea in de wereld Johanna Hendrika Leunis werd geboren in den Haag op 13 Nov 1874, deed haar professie op 13 Maart 1897 en kwam op Curaçao op 2 October 1901.

R. I. P.

Eerste officieele ontvangst van zijne Excellentie Mgr. I. Verriet op het R. K. Zeemanshuis.

Het was Donderdagavond feest op het R. K. Zeemanshuis, alhier.

Mgr. I. Verriet, Apost. Vicarius van Curaçao, oud-Adviseur en Medeoprichter van het Apostolaat ter Zee, afdeeling Curacao, bracht dien avond Zijne eerste bezoek als Apostolisch Vicarius van Curacao aan het Zeemanshuis. Velen hadden aan de uitnoodiging van het Bestuur om deze intieme avond bij te wonen gevolg gegeven en er heerschte dan ook reeds een gezellige stemming toen wij tegen half negen het smaakvol versierde huis binnenkwamen. Het gezellig interieur maakt terstond dat men zich er thuis gevoelt. Een strijkje onder de bekwame leiding van Prof. J. Palm zorgde voor de noodige muzikale afleiding terwijl er een viertal liederen ten gehoore werden gebracht door Orfeons Mannenkoor onder de bezielende leiding van de heer Mendesz. Waarlijk het muzikale gedeelte was in goede handen en zelfs mocht men met smaak luisteren naar de „Mislukte Feestzang" die op zeer verdienstelijke wijze werd uitgevoerd.

Onder de toonen der muziek werd Mgr. I Verriet binnengeleid door P. Dellaert en de Heer Rozendaal terwijl P. Wahlen tevens Mgr. vergezelde. Terstond sprak nu de Voorzitter, M. van den Eeden eenige hartelijke woorden van welkom tot Mgr. Verriet er aan herinnerend het vele goede dat Mgr. vroeger als Adviseur tot stand heeft weten te brengen voor het Apostolaat ter Zee alhier. De eerste heildronk werd dan ook uitgebracht op onze hoogste Vader, Mgr. Verriet.

Later op den avond hield de Penningmeester, de Heer E. Goilo, de feestrede, een wezenlijk keurig verzorgde en enthusiaste redevoering, waarin vooral uitkwam hoeveel er sinds de oprichting is tot stand gekomen vooral ook door de bekwame leiding van Mgr. Verriet die wezenlijk toonde een warmkloppend hart te bezitten voor de Zeevarenden en steeds het Bestuur tot grootere daden aanspoorde. Het laatste werk wat Mgr. Verriet nog deed voor zijn vertrek naar Holland verleden jaar was de opening van dit R.K. Zeemanshuis dat volgens het getuigenis van vele zeevarenden het meest gezellige Zeemanshuis is in wijde omtrek. Ook de boekenkisten werden de laatste jaren machtig uitgebreid zoodat ook zeelui de verveling aan boord kunnen verdrijven door het lezen van een goed boek. Het verleden is voor ons een waarborg dat wij ook in de toekomst op de steun van Mgr. Verriet kunnen blijven rekenen tot bevordering der verschillende belangen der zeevarenden die onze haven aandoen.

Hierna nam Mgr. zelf het woord om de Voorzitter en de Penningmeester te bedanken voor de hartelijke woorden tot hem gericht. En zooals meestal, aldus Mgr. Verriet, de goede menschen overdrijven wel een beetje. De eer van de oprichting van het Apostolaat ter Zee alhier komt hem niet alleen toe maar vooral de Heer Bourgonje, de Heer en Mevr. v.d. Eeden en aan het heele Bestuur van het Apostolaat. Er is wezenlijk hard gewerkt en juist daardoor is het Apostolaat geworden wat het nu is.

Mgr. hoopte dat het Bestuur zou blijven werken dat alle zeelieden hier welkom zouden zijn ten allen tijde.

Laat altijd de vlag van het Apostolaat ter Zee van dit huis waaien: dan weet iedere R.K. Zeeman waarheen hij zich te wenden heeft als hij de Curaçaosche haven binnenloopt.

En mocht het Apostolaat geen vlag rijk zijn op het moment dan bood Mgr. er hierbij een aan, wat onder applaus werd aangenomen. Zeker er zullen altijd pro en contra's zijn; maar laten de pro's ons aanmoedigen om steeds vooruit te gaan en de contra's, om onze fouten te verbeteren; dan krijgen we hier een ideaal Apostolaat; en daar moeten we naar toe. Met de belofte steeds op steun te mogen blijven rekenen en de toezegging de belangen van het Apostolaat ter Zee iederen dag den goede God te zullen blijven aanbevelen, besloot Mgr. Verriet zijn warmvoelend en opgewekt woord.

Hierna sprak een der Zeevarenden, de Heer Tak van Poortvliet, Mgr. nog enkele woorden toe om uiting van de dankbaarheid der Zeevarenden voor alles wat Mgr. tot nu toe voor hen deed. De Zeelieden waardeeren dit ten zeerste om dat alles gedaan wordt om het hen zoo aangenaam mogelijk te maken. De Zeelieden zeggen U daarvoor hartelijk dank en hopen dat U gegeven mag zijn nog vele jaren in goede gezondheid hier te mogen arbeiden.

Nog langen tijd bleef men gezellig bijeen, en dat Mgr. Verriet zich thuis gevoelde in het R. K. Zeemanshuis bewees wel de ongedwongen houding waarmede Mgr. rondging langs de verschillende tafeltjes om zich met de verschillende genoodigden eenige oogenblikken te onderhouden.

Wezenlijk een uiterst gezellige en prettige feestavond!

De Gouverneur naar de Bovenwinden.

Gisterenavond 11 uur is Z. E. de Gouverneur met het SS Atlas van de K. N.S.M. vergezeld van Zijn Adjudant, Luit. Fens naar de Bovenwinden ter inspectie vertrokken.

Eere wien eere toekomt.

Zaterdag heeft Peppi (Pierre Jourdain) onze drukkerij met pensioen verlaten, na een dienst van 33 jaar.

Met den Heer Alfredo Sentiago, zaliger, is Peppie een van de stichters van de drukkerij van het Vicariaat.

Wanneer we nu op de drukkerij nog zien staan de oude pers, waarop de kranten gedrukt werden, blad voor blad, wanneer we in de geschiedenis van onze bladen lezen, met welk een gebrekkige hulpmiddelen 33 jaren geleden onze kranten moesten verschijnen, dan nemen we voor de werkers van het eerste uur de hoed af. In bijzonderheden hopen we later wel eens terug te komen wanneer we het 50 jarig bestaan van dit blad zullen gedenken. Onze vriend Peppi zal daarin een eereplaats krijgen.

We wenschen hem van harte nog een lang leven en een tevreden ouwen dag.

De Italia blijft weg.

Naar we vernemen, zal de Italiaansche boot Curaçao niet meer aandoen.

De lijn is veranderd in een 38 daagsche dienst. waarbij de Colombo is uitgevall en

Cadiz, Curaçao en nog enkele havens aan de Pacific zijn uitgevallen.

We hopen, dat niet meer Maatschappijen dit voorbeeld zullen navolgen, en de Italia spoedig weer op Curaçao moge terugkeeren.

Winkeliersvereeniging.

Naar La Prensa meedeelt, zijn de vorige week Donderdag een aantal winkeliers hier ter stede bijeengekomen om in studie te nemen de problemen om de winkelierstoestand hier te verbeteren.

Een commissie daartoe is uit de genoemde vergadering samengesteld, die het resultaat mettertijd aan Z. E. de Gouverneur, den Kolonialen Raad en de kamer van Koophandel zullen meedeelen.

Onze beste wenschen voor het succes.

Officieele berichten.

Aan Mevr. E. E. van Gendt-Labega onderwijzeres 1e klasse cat A bij het openbaar onderwijs in Curaçao, werkzaam gesteld aan de openbare school te Philipsburg op St. Martin, is eervol ontslag uit 's Lands dienst verleend.

Aan den Heer Mr. W. M. A. Weitjens is met ingang van den 16n Augustes 1932 op zijn verzoek eervol ontheffing verleend uit de waarneming van de betrekking van lid van het Hof van Justitie in Curaçao.

Aan den Heer N. H. Henriquez, plaatsvervanger op Bonaire van den rechter in het Kantongerecht op de Benedenwindsche eilanden; tevens Secretaris van den Voogdijraad op Bonaire is op zijn verzoek eervol ontslag als zoodanig verleend onder dankbetuiging voor de door hem aan den Lande bewezen diensten

De Heer C. E. B. Hellmund is benoemd tot plaatsvervanger rechter in het Kantongerecht op de Benedenwindsche eilanden, zittingsplaats Bonaire.

De Heer L. D. Gerharts is benoemd tot Secretaris van de Voogdijraad op Bonaire.

De tijdelijke commies Jhr. W. de Brauw, thans werkzaam op Saba is difinitief als zoodanig benoemd.

Autoexamens.

Het afleggen van proeven van bekwaamheid ter verkrijging rijbewijs, zooals bedoeld in art. 78 Algemeene Politiekeur 1917, zal in den vervolge alleen plaats vinden 'sWoensdagsmiddags van 2.30 tot 5 uur.

Belanghebbenden kunnen zich daartoe aanmelden Hoofdbureau van Politie, Fort Amsterdam.

Bedrijging.

In den avond van 9 Juni 1932 werd een alleen wonende vrouw, in haar woning aan den Piscaderaweg, door een onbekend persoon met een mes bedreigd. De recherche stelt een onderzoek in, de vermoedelijke dader is in arrest.

Aangekomen en vertrokken passagiers gedurende de maand Mei 1932

Aangekomen 961; vertrokken 1131; transito 1945; verstekelingen 2; uitgezet 20; verwijderd 16; geweigerd 1.

Ingetrokken rijbewijzen gedurende Mei 1932.

H. E. Ames voor 1 maand, ingaande 12 Mei.

J. Nunes voor 2 maanden, ingaande 10 Mei.

E. L. H. Leito voor 4 maanden, ingaande 7. Mei.

G. Eulogio voor 1 maand, ingaande 23 Mei.

J. N. Cratz voor 3 maanden, ingaande 21 Mei.

L. Ch. Goodluck voor 4 maanden, ingaande 28 Mei.

Gevonden Voorwerpen.

1 vulpen (merk „Parker"); 1 huissleutel; 1 gouden kinderring; 1 dop van auto benzinereservoir, 1 vulpotlood.

Deze voorwerpen zijn terug te bekomen Hoofdbureau van Politie Fort Amsterdam.

BUITENLANDSCH OVERZICHT.

Het wil in de wereld nog maar niet vlotten.

Men zoekt maatregelen om de toestand te verbeteren, maar van een andere kant wordt door ontvreden elementen de crisis steeds verergerd.

In Portugal en Spanje waren het ernstige Stakingen. In Roemenie, heeft men de hoop door een regeeringscrisis de zaak in orde te krijgen. Griekenland heeft nog steeds politieke moeilijkheden. In Buenos Aires heeft men door een staking voor meer dan 1 millioen dollar schade aan de telefoon berokkend.

In Panama zal een president wisseling de verlangde verbetering moeten brengen. In Chili heeft men de president verjaagd en er is een Socialistische republiek uitgeroepen met Carlos Davila als president, die het nog al erg radicaal schijnt te gaan maken.

Waren de menschen overal rustig de toestand zou eerder verbeteren.

Het meest belangrijke is thans wel de vraag hoe de toestand zich in Duitschland zal ontwikkelen. Voorloopig zal zich het nieuwe kabinet von Papen wel handhaven tot de nieuwe verkiezingen, die eind dezer maand of begin der volgende zullen plaats hebben. Van alles overwegend belang is de uitslag van die stemming.

Er liepen deze week zelfs geruchten dat de oude Hindenbugr op het eind van dit jaar, bij gelegenheid zijner 85ste verjaardag, zou aftreden en een keuze van den Ex-kroonprins tot president der republiek zou steunen.

Ze werden al spoedig tegengesproken.

De conferentie te Lausanne over het herstel- en de schuldenregeling zal toch deze week geopend worden. Nogmaals, succes verwachten we er niet veel van. Conferenties hebben de laatste jaren niet veel succes, en naarmate ze in aantal toenemen, dalen ze in waarde. De Petroleumconferentie der groote maatschappijen, schijnt ook al geheel mislukt te zijn.

Intusschen zijn in de Ver. Staten de belastingwetten door President Hoover geteekend en zullen ze 21 Juni in werking treden.

Bij de algemeene malaise kwamen zich deze week nog twee natuurrampen voegen: een aardbeving in Mexico en het uitbreken van een choleraepidemie in Shanghai.

G. de Wit-van Campen en kinderen.

p.p.c. *aanboord S.S. Costa Rica.*

Steunt het Apostolaat ter Zee.

Het gezin.

Zij die er toe medewerken om het gezin te ontwrichten — en dat zijn er tegenwoordig maar al te velen — moeten eens luisteren naar den Amerikaansche criminoloog F. Hoffman, die in de „Spectator" een noodkreet heeft uitgestooten over de toeneming der misdadigheid in de Ver. Staten. Amerika bezit het droefste record van alle landen (volgens de statistiek, wel te verstaan) en de misdaden, die vooral bedreven met revolvers, worden in meerderheid gepleegd door „jongens", tusschen de 17 en 21 jaar, gewiekst in alles wat misdadig is, koelbloedig en kalm, uit eigen beweging en in tegenwoordigheid van publiek en verslaggevers deelen ze mee, hoe zij hun vergrijp bedacht en uitgevoerd hebben — misdaden, die hen niet zelden op den electrischen stoel brengen."

Een correspondent van het liberale „Handelsblad" voegt daarbij: „Begrijpelijkerwijs is men zich gaan afvragen, waaraan deze verandering moet worden toegeschreven, en een groot aantal deskundigen zijn het er over eens, *dat de fundamenteele oorzaak te vinden is in de totale vernietiging van het familieleven in den tegenwoordigen tijd.*

De praktische flats, de automatische en mechanische inrichtingen, hebben er toe bijgedragen om de moderne jeugd zoo goed als geheel los te maken van het gezinsleven, dat, zooals bij talooze rechtszaken blijkt, de jeugdige boosdoeners niet hebben gekend."

Als dit juist is, en het heeft er allen schijn van, dan ziet het er bedroevend uit voor de toekomst.

Rusland staat helaas niet alleen in de verachting van het gezin. Amerika en zelfs onze plaatselijke Pers, levert profeten van een „wordend huwelijk", dat met het gezin heeft afgerekend.

Dr. Heinrich Brüning.

Er is in de laatste weken, geen naam over zooveel lippen gegaan, als die van den thans afgetreden Rijkskanselier van Duitschland, welke we hierboven neerschreven.

Om een maarschalkstaf in den ransel te dragen, d.w.z. die hoedanigheden en begaafheden te bezitten waarmede men zich — menschelijkerwijze gesproken — een eervolle en voorspoedige loopbaan verzekeren kan, is het niet precies noodig Napoleon Buonaparte of John D. Rockefeller te heeten. Men vindt dergelijke bevoorrechten der natuur met internationale-vermaardheid ook in dezen jammerlijk-ongunstigen tijd nog bij dozijnen. Natuurlijk moet men hen minder zoeken in een of ander landje met klein-behuisde begrippen en dito verhoudingen, dan onder de groote volken met breedere opvattingen, wijdere perspectieven en ruimere mogelijkheden.

In deze dagen leeft op de lippen van heel de beschaafde wereld de naam van een man — dikke veertiger die twaalf jaar geleden zelfs aan de meesten zijner landgenooten nagenoeg onbekend was en te midden eener wereldstad een nooddruftig bestaan leidde. In het jaar 1919 stichtte de bekende Berlijnsche werker op het veld der Katholieke sociale actie dr. Karl Sonnenschein — nog meer vermaard dan de toen reeds overleden studenten-pater Bonaventura Krotz O. P. — in het hartje der oude Friedrichstadt, de Georgenstrasse, zijn studentenhuis, dat weldra een „centrale" van katholieke actie werd. Hij koos tot een zijner eerste medewerkers dr. Heinrich Brüning, dien hij uit den vóór-oorlogstijd vluchtig kende als beambte bij den München-Gladbacher „Volksverein für das Katholische Deutschland". Zooals Sonnenschein was werd Brüning — een uitdeeler van wat aan giften en gaven binnenkwam tot leniging van den socialen nood van honderden, die zich dáár, aan dat bureau vervoegden één die zelf van sociale noodlijdendheid een levend en sprekend voorbeeld was, ook in zijn uiterlijk.

Sonnenschein kende voor zich zelf geen behoeften, gaf alles weg, en de arme secretaris leidde een leven even onbaatzuchtig en armoedig als zijn principaal. Voor den gemoedmensch Sonnenschein, met zijn onsystematische beoefening der weldadigheid was de meer bureaucratisch aangelegde geschoolde Brüning de goede secretaris, en men zegt dat Sonnenschein's veelgeroemd kaartsysteem, dat een prachtig overzicht van het katholieke leven in Duitschland gaf, door hem — Brüning — werd aangelegd.

Op zekeren dag, in den herfst van bovengenoemd jaar, krijgt Sonnenschein bezoek van een der hoogere beambten van het Pruisische „Volkswelvaartministerie", dr. Bracht en deze zegt hem: „U bent uitstekend op de hoogte van de krachten, die er gevonden worden onder de academisch-gevormde Katholieke jeugd. Kunt u me geen geschikten particulier-secretaris aanbevelen voor minister Stegerwald?"

„Jawel," antwoordde Sonnenschein en hij noemde twee namen. Stegerwald las ze — en koos aanstonds dr. Brüning.

En hiermede zette de laatste zijn eersten stap op het veld der groote politiek. Stegerwald was de man van den „Deutschen Gewerkschaftsbund" overstelpt met werkzaamheden die hem er den Hemel voor deden danken dat hij in Brüning gevonden had wat men pleegt een „rechterhand" te noemen Brüning ontwierp de schema's voor Stegerwald's politieke redevoeringen, organiseerde politieke campagne's en deed nog 'n paar dozijn dingen erbij. Totdat Stegerwald in 1921 Pruisisch ministerpresident werd. Van deze verandering in Stegerwald's positie maakte Brüning gebruik om den staatsdienst vaarwel te zeggen en zich in hoofdzaak te wijden aan den Duitschen Vakvereenigingsbond, waarvan Stegerwald nog altijd voorzitter was.

Drie jaren later, kort vóór de Meiverkiezingen van 1924. stierf de afgevaardigde Mathias Hörer, een der arbeiders - vertegenwoordigers van de Centrumspartij.

„Stel je candidaat", adviseerde Stegerwald. Brüning aarzelde — zou zijn sociaal werk niet sterk lijden onder dat van zijn arbeid als rijksdagafgevaardigde? — doch volgde ten slotte Stegerwald's raad op. En — werd gekozen in het district Breslau. Weldra stond Brüning onder de politi... (het volk had ternauwernood ooit v... hem gehoord) bekend als een der meest harde werkers. Wiens inzichten men wenschte te kennen in bijna elke vergadering van het locale partijbestuur.

Van dat partijbestuur werd hij in 1929, zonder daarvan ooit officieel deel te hebben uitgemaakt, gekozen tot voorzitter, en toen in datzelfde jaar Mgr. Kaas te Trier werd gekozen tot voorzitter der Centrumsfractie van Keulen, stelde deze als voornaamste eisch dat hem afgevaardigde Brüning zou worden gegeven als medearbeider, „Ik heb hem," zeide hij, „systematisch naar voren geschoven, omdat ik in hem tusschen denken en doen een harmonie ontdekt heb, zóó groot, dat men die totdusverre misschien alleen maar vinden kan onder de staatslieden der oude Grieken."

Deze opeenhooping van werkzaamheden eischte van Brüning hetgeen hij had voorzien: zijn afscheid van den „Duitschen Vakvereenigingsbond". In het voorjaar van 1930 legde hij de leiding van deze bond neer. De nauwere samenwerking met Stegerwald hield tijdelijk op, doch zou spoedig onder geheel andere omstandigheden weer worden opgevat.

Het lijkt wel dat de voormalige adjudant zijn beste krachten meende te kunnen geven en ontwikkelen in samenwerking met een andere persoonlijkheid. In de plaats van het nauwe arbeidsbondsgenootschap met Stegerwald trad een ander op. Op Brüning's levenspad verscheen een nieuwe figuur — een krachtfiguur.

Als partijvoorzitter moest Brüning zijn opwachting maken bij den rijkspresident; de man, die er nooit aan gedacht had zich op den voorgrond te dringen, was uiteraard den rijkspresident slechts weinig bekend. Bij de eerste officieele ontmoeting scheen hij plotseling diens aandacht te hebben getrokken en wel in sterke mate.

Deze stille en zelfbeheerschte mensch, die zacht, bescheiden en — vooral zeer duidelijk — zeide wat hij te zeggen had, die — met geheel zijn wezen het beste van den Pruisischen officier in den politicus scheen te hebben belichaamd, was juist de man voor den ouden generaal, die met zuiver instinct zijn eigen karakter- en geesteskwaliteiten meende terug te vinden in de eenvoudige oprechtheid en volstrekte belangloosheid van zijn bezoeker.

Dat was misschien het belangrijkste oogenblik in Brüning's leven, toen hij Hindenburg persoonlijk ontmoette; toen de oude Oost-Elbische Protestant en de veertig jaren jongere katholieke Westfaal met elkander een zwijgend verbond sloten voor — het welzijn van Duitschland.

Eenige maanden later zou de toestand zich zóó hebben ontwikkeld, dat al wat Duitsche staat heette, rustte op de schouders dezer beide mannen, ja zelfs misschien deze twee de eenige waren, die stonden tusschen Duitschland en den chaos.

De eerbied van de jongere werd beantwoord door een vaderlijke welgezindheid van den oudere, een gezindheid die sprak uit menige kleine bijzonderheid, zóó b.v. toen Hindenburg den rijkskanselier, vóór diens reis naar Oost-Pruisen in een koud jaargetijde, zijn eigen pelsjas zond, die hij gedragen had gedurende den oorlog.

Toen de regeering Müller gevallen was, belastte Hindenburg zonder aarzelen Brüning met de vorming van een nieuw kabinet. En wat daarna gevolgd is tot op den dag van heden van algemeene bekendheid.

Thans is Brüning heengegaan, geweken voor.... De juiste toedracht der zaak is ons uit de telegrammen nog niet duidelijk.

Maar zeker beleeft Duitschland na het heengaan van dezen man zware dagen. En we weten niet wat de wereld nog te wachten staat, nu de uit Duitsche regeering verdwenen is de man, waarvan gezegd werd door den ouden rijken landjonker, een der meest bekende conservatieve figuren uit den keizertijd, von Oldenburg Januschau: dat na Bismarck Heinrich Brüning de eenige Duitsche rijkskanselier is geweest van groot formaat.

Koninklijke Petroleum.

JAARVERSLAG.

Netto-winst f 27,916.648. Dividend 6 pCt.

Aan het jaarverslag ontleenen wij het volgende:

Productiebeperking.

Wat onze industrie aangaat, werd in het jaar 1931 in de meeste landen eveneens reeds in het daaraan voorafgaande jaar er naar gestreefd de productie te beperken en de totale productie over 1931 bleef dan ook niet weinig beneden die over het jaar 1930.

Verdeeld over de verschillende landen bedroeg zij in totaal 189.869.151 K G) ton tegen 199.977.200 ton in het jaar 1931, niettegenstaande de productieverme\-erdering van Roemenië, Perzië en voornamelijk van Rusland.

Men moet er volstrekt niet van uitgaan, dat de toenemende productie in Rusland oneconomisch of zelfs maar onnoodig is; de oneconomische factor is eerder te zoeken in de onnoodige en nergens verlangde hoeveelheden, die Rusland heeft uitgevoerd, terwijl in de binnenlandsche behoefte van dat land blijkbaar nog niet was voorzien.

Rusland heeft in de onmiddellijk voorafgaande jaren niet geleden aan overproductie, maar aan ernstige binnenlandsche onder - consumptie en met recht kan worden aangenomen, als men let op de geschatte cijfers voor de consumptie in 1932, dat zelfs deze belangrijk hoogere cijfers bij lange na niet de hoeveelheden petroleumproducten uitdrukken, die een land van de uitgestrektheid en met een bevolking als Rusland, onder normale omstandigheden zou verbruiken. Veilig kan worden aangenomen, dat een politiek, die gebrek in eigen land veroorzaakt, niet tot in het oneindige kan worden voortgezet en den langsten tijd heeft geduurd.

Daling der prijzen.

Hoewel de productie in 1931 belangrijk onder die van 1930 bleef, daalden toch de prijzen in 1931 sterk onder die van 1930, omdat de consumptie tegelijk in sneller tempo afnam dan de productie. Natuurlijk deed de prijsdaling haar invloed op de uitkomsten van het bedrijf gevoelen.

Het tragische van de huidige situatie is, dat hoewel de mogelijkheid van produceeren grooter en goedkooper dan ooit is en de wereld dus eigenlijk rijker dan voorheen zou moeten zijn in werkelijkheid iedereen verarmt en van de productiemogelijkheden geen gebruik wordt gemaakt. De verklaring van dit bedroevend verschijnsel moet worden gezocht in het totaal gebrek aan eenige internationale samenwerking, tengevolge waarvan iedere nationale gemeenschap hoe langer hoe meer een afgesloten geheel vormt.

Int. samenwerking.

Teneinde tot een internationale samenwerking te geraken heeft de heer J. B. Aug. Kessler in October 1931 een voorstel gedaan om op practische basis een soort van internationale organisatie te scheppen, die zou kunnen voorkomen, dat de betrokkenen bij de petroleumindustrie zullen doorgaan met produceeren zonder dat er eenig verband tusschen hen bestaat. Dit eerste plan werd in de Vereenigde Staten van Amerika in strijd met de wetgeving geoordeeld en daarom publiceerde de heer Kessler in Maart 1932 een gewijzigd plan teneinde aan deze bedenkingen tegemoet te komen tevens eenige andere tegenwerpingen, die het eerste plan had uitgelokt, te ondervangen. Het is thans nog te vroeg uit te maken of dit initiatief tot eenig constructief resultaat zal leiden.

Uit de cijfers welke de Koninklijke Groep in het bijzonder betreft blijkt, dat deze wederom een leidende rol heeft gespeeld bij de pogingen tot restrictie en dat zij er krachtig toe heeft medegewerkt de reserve niet aan te tasten. De productie is n.l. van 23.980.027 K.G. ton tot 20.532.758 ton gedaald. Onze productie had andersgevallen ongeveer het dubbele kunnen bedragen.

Nieuwe toepassingsmogelijkheden.

Voortdurend blijft onze aandacht gevestigd op het vinden van nieuwe toepassingsmogelijkheden voor het surplus aan aard- en kraakgassen. Daarom hebben wij ons ook begeven op het gebied van de stikstofbindingsindustrie.

Na ervaring verkregen te hebben met de reeds eerder te Velsen opgerichte kunstmestfabriek, n.l. de Maatschappij tot Exploitatie van Kooksovengassen (Mekog), waar waterstof uit het hoogovengas wordt gebonden aan stikstof uit de lucht tot ammoniak, welke verder verwerkt wordt tot zwavelzuren ammoniak, kalksalpeter en diverse phosphaatmengmeststoffen, werd in 1930 overgegaan tot den bouw van een stikstoffabriek voor de Shell Chemical Co. te San Francisco (Californië). Deze fabriek, in bedrijf gesteld 1 September 1931, verwerkt waterstof, bereid uit aardgas, met stikstof uit de lucht tot ammoniak, welke gedeeltelijk verder verwerkt wordt tot zwavelzuren ammoniak.

Voorts is onze Groep sinds jaren bezig op uitgebreide schaal, zoowel in hare laboratoria in Europa als in de Vereenigde Staten, onderzoekingen te doen tot het vervaardigen van hoogwaardige producten. Zij heeft aldus een nieuw veld geopend waarop wetenschappelijk gevormde chemici en ingenieurs werk kunnen vinden.

Schepen opgelegd

De gevolgen van de algemeene depressie openbaarden zich over het geheele verslagjaar ook in een verdere vermindering van de vraag naar olie en andere producten, met het gevolg, dat een aantal schepen van onze vloot gedurende het jaar 1931 opgelegd bleven. Met voldoening kan worden geconstateerd, dat, vooral als gevolg van het afloopen van een aantal timecharters, op dit oogenblik praktisch de geheele vloot der Maatschappij in bedrijf is, niettegenstaande de voor ons gebouwde nieuwe schepen inmiddels werden afgeleverd.

Pondenverlies.

Wat de uitkomsten van ons bedrijf betreft zal het wel geen betoog behoeven, dat een bedrijf als dat van onze Groep, die hare afnemers over de geheele wereld heeft, van welke verreweg de meesten hunne schulden voldoen via Londen, de gevolgen heeft ondervonden van Engelands verlaten van den gouden standaard.

De Bataafsche Petr. Mij. heeft gedurende vele jaren de Anglo-Saxon Petroleum Co. Ltd. en de Asiatic Petroleum Co. Ltd. voorzien van geld: ten eerste voor aankoop van vaste bezittingen zooals schepen, installaties, gebouwen, enz., en bovendien voor aankoop van petroleumproducten, het betalen van vrachten en in het algemeen voor het financieren van het distributiebedrijf.

Voor zoover het eerste betreft kan van verlies niet worden gesproken, aangezien die bezittingen ook thans nog voor ons de volle waarde vertegenwoordigen. Wat den aankoop van producten enz. aangaat, staat het evenwel anders en de Bataafsche heeft niet geschroomd deze pondenvorderingen te waardeeren tegen hare waarde op ultimo December, n. l. f. 8.48½ per pond. Hierdoor heeft zij 'n verlies geleden van rond f 46 000 000.

Verder heeft zij bij haar afschrijvingen dezelfde basis toegepast als voorheen en hare productenvoorraden te waardeeren ver beneden de marktwaarde van ultimo December.

Verlies gedeeltelijk uit de reserve gedekt.

Waar in goede jaren reserves zijn gekweekt om gebruikt te worden in tijden van tegenspoed, zou het niet billijk zijn het bovenstaand bedrag van f 46.000.000 geheel ten laste te brengen van de winstrekening over 1931.

Wij hebben gemeend goed te doen f 35.000.000 direct in het verlies te boeken en f 11.000.000 uit de reserves ter dekking aan te wenden met de bedoeling om als het pond zich tegenover de gulden mocht hebben hersteld, het daardoor ontstane voordeel te gebruiken om de reserve weder op haar vorige peil te brengen.

Overigens hebben wij onze gezamenlijke reserves niet behoeven aan te spreken, en zij zijn derhalve, behoudens de vermindering met f 11.000.000 even krachtig gebleven als zij waren.

Aldus meenen wij, dat de aandeelhouders geheel gesust kunnen zijn voor wat betreft de financieele situatie van onze Groep. Bovendien stellen wij er prijs op mede te deelen dat onze deelnemingen in andere maatschappijen, als een geheel genomen, te boek staan beneden de marktof koopwaarde per ultimo December 1931.

Ten aanzien van het pondenbezit der Koninklijke zelve, kan worden medegedeeld, dat in verlijking met dat der Bataafsche niet groot is n.l. ongeveer £ 800.000 welk bedrag wij eveneens op de balans doen verschijnen tegen de koers van ultimo December n.l. f 8.48½, zoodat de winst- en verliesrekening over 1931, belast is met een bedrag van f 2.900.000.—

Sedert d en is ons pondenbezit, door aankoop tegen lagere koersen dan waartegen oorspronkelijk de £ 800.000 werden gekocht, aangegroeid tot ongeveer £ 4 000.000 en zouden wij thans deze ponden realiseeren, dan zou bovengenoemd verlies vrijwel gedelgd zijn.

Zeer ruime kasmiddelen.

Het totaal der kasmiddelen van de Groep vertegenwoordigt een bedrag rond f 343.000.000.— bij welke berekening wij alle muntsoorten tegen de huidige koersen hebben genomen. Tegenover dit hooge bedrag aan contanten staan geen andere verplichtingen dan de bekende obligatieleeningen. Bovendien zijn al onze voorraden ruwe olie en producten over de geheele wereld — 8 millicen ton — niet alleen onbezwaard, maar de daarop drukkende vrachten en invoerrechten zijn grootendeels reeds betaald.

De conservatieve financieele politiek, die wij steeds hebben gevolgd komt ons thans ten goede en dit zal ook in de toekomst zoo blijven. Daarom zullen wij, hoe lang de huidige crisis ook moge aanhouden, in staat zijn haar even lang het hoofd te bieden als welke andere petroleummaatschappij ook.

De netto-winst over het jaar 1931 heeft f 27.916.648.36 bedragen, welke toelaat een dividend van 6 pCt. uit te keeren na betaling van 4 pCt. op de preferente aandeelen.

De Gouvernementsmiddelen.

De Curaçaosche Courant van Zaterdag l.l. bevat de Staat van de Gouvernementsmiddelen over de Maand Maart.

Het totaal aan inkomsten was in genoemde maand f 173.539.— of wel rond f 5000, beneden 1/12 van de raming welke is f. 178 371.—

De invoerrechten welke in Januari bijna 40 duizend minder op brachten dan 1|12 der raming; en in Februari ruim 39 duizend, hebben in den maand Maart rond f 4 duizend meer opgebracht dan 1/12 de raming.

De accijns bleef in dalende lijn en gaf rond f 31 duizend minder.

Het totaal aan opgebrachte belastingen was rond 90 duizend beneden de de raming.

Maart 1932.	f. 241.879.—
1/12 van de raming	f. 351.408.—

De inkomsten van onderscheiden aard vertoonen betere cijfers, ofschoon ze toch ook beneden de raming blijven.

Maart 1932	f. 173.539.—
1/12 van de raming	f. 178 371.—

De landsradiodienst bleef deze maand weer onder de raming, thans met bijna f. 6000.

De watervoorzieningdienst was met f. 8000, beneden de raming.

Maar gezien de cijfers die we thans hebben over de eerste drie maanden van dit jaar, moeten we deze inkomsten (wel wat vreemd) onder de variabele posten gaan rekenen.

Onder deze posten kunnen we nog wel eens meevallers hebben. Zoo vonden we daar onder het hoofd *alle andere ontvangsten* f. 27,518,— terwijl 1|12 der raming van deze post slechts f. 6,433 bedroeg.

De totaal cijfers voor het eerste kwartaal luiden als volgt:

	1932	1931	1|4 van de raming
Belastingen	f 982,600,—	f 1,125,793,—	f 1,054,225,—
Inkomsten v. o. aard	481,335,—	608,453,—	535,115,—
	f 1,464,035,—	f 1,734,246,—	f 1,589,340,—

In dit eerste kwartaal komen we dus te kort f. 126,305.—

We moeten hier echter opmerken, dat volgens de deze week ingediende suppletoire begrooting van 1932 de vermoedelijke opbrengst der middelen hooger geraamd is, zoodat 1|4 van de raming zou worden f. 1.740 365 en we f. 276,330 zouden te kort komen.

We vermoeden echter, dat deze hoogere raming steunen zal op gegevens over de maanden April en Mei, die nog niet ter onze beschikking zijn.

Aankomst en vertrek der schepen in de week van 12--18 Juni 1832

	Aank.	van	Vert.	naar
Ingrid Horn	12	Hamburg	12	Cartagena
Cuba	12	Cristobal	12	Le Havre
Lara	12	New-York	12	Maracaibo
Caracas	12	Maracaibo	12	New-York
El Libertador	12	Maracaibo-Aruba	13	Aruba-Maracaibo
Magallanes	12	Barcelona	13	Cristobal
Rotorua	13	New-Zeeland-Cristobal	14	London
Trujillo	14	La Guaira	14	Aruba-Maracaibo
Flora	15	New-York	15	Aruba-Maracaibo
El Libertador	15	Maracaibo-Aruba	15	La Guaira
A Steamer	16	Hamburg	16	Cartagena
Un vapor	16	Hamburg	16	Cartegena
Matarao	17	New-Zealand-Cristobal	18	Southampton
Austvangen	16	New-Orleans	17	Paramaribo
Nitonian	17	Liverpool	17	P. Limon
Astrea	17	Aruba-Maracaibo	17	New-York
El Libertador	17	La Guaira	17	Maracaibo
Carabobo	18	New-York	18	Maracaibo
Magdalena	18	P. Limon	18	Hamburg
Claus Horn	—	Curacao	18	Hamburg